
Gianina Cărbunariu

SZOLITARITÁS

A 2013-as nagyszabeni ősbemutatón kilenc színész alakította a szerepeket. Az előadást az Avignoni Színházi Fesztivál főprogramjában is bemutatták. Fontos, hogy a nézővel való kommunikáció minden jelenetben folytonos legyen, és a színészek végig tudatában legyenek annak, hogy a néző részese az előadásnak.

SZEREPLŐK:

Első jelenet: Első Szereplő, Második Szereplő, Harmadik Szereplő, Negyedik Szereplő, Ötödik Szereplő, Hatodik Szereplő, Hetedik Szereplő.

Második jelenet: Polgármester, Első Tanácsos, Második Tanácsos, Harmadik Tanácsos (mind nők), a polgármesteri hivatal néhány alkalmazottja (lehetnek nők és férfiak), Rroma képviselő.

Harmadik jelenet: Férfi, Nő (házastársak).

Negyedik jelenet: Eugenia Ionescu, Eugenia Ionescu fia, Pap, Első színésznő, Második színésznő, A műszaki személyzet vezetője, Színházkritikus (nő), Marian elvtárs, Egyetemi hallgató.

Ötödik jelenet: Taxisofőr, A taxisofőr édesanyja, A taxisofőr lánytestvére, A lánytestvér férje, A taxisofőr sógora (a taxisofőr feleségének testvére), A taxisofőr sógornője (a taxisofőr sógorának a felesége), Házaló ügynök.

ELSŐ JELENET

A szereplők a folyosókról, a színpadról, az erkélyről lépnek színre, minden irányból, ahonnan csak megközelíthető a nézőtér. Az első jelenet játéktere a színpad, valamint a nézőtér. Az előadás színrevitelekor az alkotócsapat figyelembe veszi a széksorok számozását, a játéktér szerkezetét és a terem építészeti jellegzetességeit.

ELSŐ SZEREPLŐ Jó estét kívánok! Milyen szép terem. *(A nézőknek és többi szereplőnek)*

Ugye milyen szép?

MÁSODIK SZEREPLŐ Valóban szép. Hangulatos.

HARMADIK SZEREPLŐ *(a nézőknek és többi szereplőnek, akik a nézőtéren és a színpadon sétálnak)* És a díszlet is jól néz ki, ugye?

ELSŐ SZEREPLŐ *(egy nézőnek)* Jó estét kívánok! Kényelmesen ül? Mennyit fizetett a ma esti jegyért? Vagy meghívója van? Megengedi, hogy három másodpercre kipróbáljam a székét? *(Miután kipróbálta a székét:)* Számomra nagyon fontos az ön kényelme. Mert a szék, amin ül, tulajdonképpen az enyém. A tulajdonom.

NEGYEDIK SZEREPLŐ Tévedsz. Az én tulajdonom. A D, E, F jobb oldali sorok, ez a rész mind az enyém. A tied a jobb oldali A, B és C sor. A közösen jóváhagyott elosztás alapján ez a szék az enyém. Nem igaz? *(A kérdés mindegyik szereplőnek szól.)*

ÖTÖDIK SZEREPLŐ *(megnézi a térképet)* Így van. Ez az leosztás szerepel a térképen is. Mindnyájan aláírtuk, itt vannak az aláírások is.

ELSŐ SZEREPLŐ *(az Ötödik szereplőnek, de a többieknek is)* Szerintem... menet közben még lehet egyezkedni.

ÖTÖDIK SZEREPLŐ Igaz, megbeszéltük, hogy menet közben még változtathatunk a térképen jelzett leosztáson.

ELSŐ SZEREPLŐ *(a Negyedik Szereplőnek)* Akkor azt javasolom, hogy cseréljünk, odaadom az A jobb oldalt a D jobb oldalért cserébe.

NEGYEDIK SZEREPLŐ Az A jobb oldal nem érdekel, de ha már átcsatolásokról tárgyalunk, kellene nekem a bal oldali H és I.

HATODIK SZEREPLŐ Ez így engem is érdekel.

NEGYEDIK SZEREPLŐ Akkor odaadom a D jobb oldalt a H és I bal oldalért.

HATODIK SZEREPLŐ D és E jobb a H és I balért, ez egy korrektebb cseréjavaslat lenne.

NEGYEDIK SZEREPLŐ A D jobb ér annyit, mint két hátsó bal oldali sor. Ez az ajánlatom. Kell vagy sem?

HATODIK SZEREPLŐ Rendben.

HARMADIK SZEREPLŐ A szélén levő D, E és F sor bal oldali székeit, figyelem, kedvezményes árú székek, odaadom a bal oldali 10, 11 és 12 C székekért.

MÁSODIK SZEREPLŐ Gondolkodom rajta...

HATODIK SZEREPLŐ Az erkély utolsó két széksorát adom cserébe az erkély L soráért. *(Amennyiben a teremnek nincs erkélye, „az utolsó két széksort” a legrosszabb látószöggel rendelkező széksorokra lehet cserélni.)*

HATODIK SZEREPLŐ Erkély utolsó két széksor...

NEGYEDIK SZEREPLŐ Most licitálunk vagy játszunk? Azokat a székeket senki nem veszi meg, semmit nem lehet látni onnan. *(A nézőkhöz)* Önök látnak valamit?

HATODIK SZEREPLŐ De lehet egész nyugodtan aludni, ha nem tetszik az előadás.

ÖTÖDIK SZEREPLŐ Akkor adom a jobb oldali oldalerkélyt az utolsó két sorért.

HARMADIK SZEREPLŐ Bal oldal 10, 11 D az utolsó két sorért.

HATODIK SZEREPLŐ Rendben!

ELSŐ SZEREPLŐ Bal A, B a jobb oldali J sorért.

MÁSODIK SZEREPLŐ Bal A, a közép D, E és F sorért.

ELSŐ SZEREPLŐ Nem.

NEGYEDIK SZEREPLŐ Igen.

ÖTÖDIK SZEREPLŐ Nem.

HATODIK SZEREPLŐ Igen.

HARMADIK SZEREPLŐ Nem. Tehát nem érdekel minket.

MINDNYÁJAN Bal 12 G... stb., stb., stb. *(Egymásra licitálnak, egyre gyorsabban és egyre zajosabban.)*

HETEDIK SZEREPLŐ *(diszkréten végignézte a licitet, most hangos füttyentéssel vagy más figyelemfelkeltő gesztussal megszakítja)* Javasolom, hogy a kulisszák mögött folytassuk a megbeszélést. Ez nem közérdekű információ.

HARMADIK SZEREPLŐ De később folytathatjuk...

ÖTÖDIK SZEREPLŐ Ne aggódjanak, jó kezekben vannak!

HETEDIK SZEREPLŐ A lényeg az, hogy ez a terem tulajdonképpen a miénk. A színpaddal együtt. És a díszlettel együtt.

ELSŐ SZEREPLŐ Még a szerző is a miénk.

NEGYEDIK SZEREPLŐ A szerzőnő.

ELSŐ SZEREPLŐ A lényeg, hogy a tulajdonunk.

MÁSODIK SZEREPLŐ Még ez az utca is a miénk.

HARMADIK SZEREPLŐ Meg ez a város.

NEGYEDIK SZEREPLŐ Ez az ország.

HETEDIK SZEREPLŐ Az egész világ.

HATODIK SZEREPLŐ Megnyugtató érzés, nem? A saját tulajdon egészen különleges érzés.
HARMADIK SZEREPLŐ Mi tisztességtudóan fogunk ezután is viselkedni.
NEGYEDIK SZEREPLŐ Kérem, üljenek csak nyugodtan a székeikbe, legyenek csendben, és ne hagyják el a termet...
ELSŐ SZEREPLŐ Kérem, ne kommunikáljanak a szomszédos székben ülőkkel. Ez roppant zavaró.
MÁSODIK SZEREPLŐ És nem felel meg a konvencióknak.
NEGYEDIK SZEREPLŐ Figyelem, nagyon fontos: ülőhelyeiket ne adják át másoknak, még akkor sem, ha nagyon szépen kérik. Harcoljanak a helyeikért, mindenáron. Legyenek résen!
HARMADIK SZEREPLŐ Mert ha nem tisztelik meg ülőhelyeiket...
MÁSODIK SZEREPLŐ Biztosíthatom önöket, hogy a legnagyobb jóindulatunk ellenére is, mi bármire képesek vagyunk.
HARMADIK SZEREPLŐ Kérem, igyekezzenek betartani ezeket a szabályokat, különben...
HETEDIK SZEREPLŐ *(a többi szereplőnek)* Azt hiszem, megértették.
ELSŐ SZEREPLŐ És fölösleges lenne a technikai részletekkel terhelni őket.
HARMADIK SZEREPLŐ A lényeg az volt, hogy tájékoztassuk önöket. Nagy vonalakban.
HETEDIK SZEREPLŐ Van bárkinek bármi kérdése? Nincs. Akkor jó szórakozást kívánok!

MÁSODIK JELENET

POLGÁRMESTER Jó estét kívánok a város minden polgárának! Jó estét! Nagy megtiszteltetés számomra, hogy itt állhatok önök előtt, és bemutathatok egy roppant ambiciózus projektet. Azért szerveztük ezt a találkozót, mert mi tényleg hiszünk a párbeszédben, és szeretnénk meghívni önöket, hogy legyenek részesei a fókusz-csoportnak.
Hogyan nézzen ki egy város? Ez a kérdés. Csend, rend, közbiztonság – ezek jutnak eszünkbe először, nem igaz? A görögök, a régi görögökre gondolok most, vagyis a görögökre, akik régen éltek, szóval, a görögökre, akik ezer meg ezer évvel ezelőtt... a görögökre...
ELSŐ TANÁCSOS *(kíségíti a Polgármestert)* Ókori görögök...
POLGÁRMESTER Az ókori görögökre természetesen...
MÁSODIK TANÁCSOS Akiknek semmi közük a mostani görögökhöz!

POLGÁRMESTER Pontosan. Szóval, az ókori görögök azt mondták, hogy egy lakosnak lakhelye van. Városlakók, építjük fel együtt ezt a lakhelyet, ahol lakunk.

Kedves polgártársak, elkísértek ma ide az önök által megválasztott tanácsosok is. Fiatalok, buzgók, tanultak, igazi európaiak – ők az új politikus generáció. Külföldi tanulmányaik vannak. Kérem.

MÁSODIK TANÁCSOS Mesteri tanulmányok Brüsszelben.

ELSŐ TANÁCSOS Párizsi doktorátus.

HARMADIK TANÁCSOS Craiovai magánegyetem.

POLGÁRMESTER Én is Bécsben végeztem közgazdaságtan kurzust. Amint látják, a polgármesteri hivatalban külön figyelem és tisztelet övezi a gyengébbik nemet. Hiszen ők a mi húgaink, lányaink, a mi anyáink. Amíg a férfiak az erejükkel lépnek fel, addig a nők, ugyebár, egy gyöngéd mosollyal, bölcs szóval, okos gondolatokkal cselekednek. A nők... De mielőtt rátérnék a projekt részletes bemutatására, végignézek ebben a teremben, és meg kell jegyeznem, hogy önök közül a legtöbben... mi itt legtöbben a középosztályt képviseljük. Tisztelt hölgyeim és uraim, a középosztályt én mindig kiemelt figyelemmel kísértem. A középosztály az a réteg, amely az oktatás, az elvégzett munka és a törvények betartása révén működteti a dolgokat. Önök megérdemlik mindazt, amijük van. Mindent. Önök a legkorábban kelnek és a legkésőbb fekszenek le. Ha továbbra is így dolgoznak, megtarthatják azt, amijük van, sőt még többet is ennél. Egyetlen kikötéssel. Meg kell érteniük, hogy nem tűrhetjük magunk között azokat, akik a legkorábban fekszenek le és a legkésőbb kelnek fel. Nagyon rossz hírem van a későn kelők számára. Igazából több rossz hírem is van, de ez az első: az állam nem egy karitatív szervezet. És mivel színházban vagyunk, a kultúra és oktatás kitüntetett otthonában, megengedek magamnak egy rövid kis párhuzamot. Minden előadásban vannak főszereplők, vannak mellékszereplők, és vannak, akiknek alig van tíz mondatuk, van, akinek csak egy van, és van akinek...

ELSŐ TANÁCSOS ...nincs egy sem.

POLGÁRMESTER Pontosan. De tegyük csak fel a kérdést, és válaszoljunk őszintén: miért is van replikája annak, akinek van replikája, és miért nincs annak, akinek nincs?

MÁSODIK TANÁCSOS Mert a rendező így dönt.

ELSŐ TANÁCSOS Vagy a dramaturg.

HARMADIK TANÁCSOS Ez a csillagok állásától függ, a bolygók elhelyezkedésétől... Merkúr és Uránusz a Kos jegyében... A szerencsétől függ, nincs mit köntörfalazni.

POLGÁRMESTER Pontosabban? Akinek van replikája, annak van bizonyos természeti adottsága, mely erre érdemesnek minősíti. Ez egy dolog. A másik, és ez a legfontosabb, hogy ő sokkal, de sokkal többet dolgozik, mint az, akinek nincs replikája. És mi a tanulság?! A tanulság az, hogy csak annak járjon a szája, akinek joga van hozzá.

HARMADIK TANÁCSOS Pontosan.

POLGÁRMESTER És mi, akik itt vagyunk, kiharcoltuk ezt a jogot magunknak. Bevallom őszintén: én nagyon szeretem a színházat. Ha nem volnék közgazdász, nagyon szívesen lennék főszereplő színész. Mindig szerettem a színházban *(Mutatványszerű cigánykereket, spárgát, valamilyen fizikai improvizációt hajt végre, hogy a vonalat jelezzze)* ezt a láthatatlan vonalat, ami elválasztja a színpadot a nézőtértől. Ezt a vonalat!

(Második Tanácsos lejön a színpadról, hogy jobban láthassa a mutatványt. A Polgármester a színpadról beszél a nézőknek a Második Tanácsosról.)

A kultúráért felelős Tanácsos asszony lesz most a néző, én pedig a színész. *(Második Tanácsos szégyenkezve visszamegy a színpadra, a Polgármester lelép vagy leszaltózik a színpadról a nézőtérre.)*

Most a kultúráért felelős Tanácsos asszony a színész, én pedig a néző. *(Többször ugrál fel-le a színpad és a nézőtér között.)*

Most színész vagyok, most néző. Néző, színész. Néző, színész, néző, színész! Ez a vonal, amilyen láthatatlan, mégis nagy ereje van. Nem lépi át senki. Ez kőbe van vésve: a nézőnek lent a helye, a színésznek a színpadon. A fény a színészt világítja, a nézőtérén sötét van. Mikor beszélhetünk jó előadásról?

HARMADIK TANÁCSOS Ritkán.

POLGÁRMESTER Amikor ezt a vonalat NEM lépjük át! Legalábbis a nézőtérrel nem jön fel senki a színpadra. Őszintén szólva, én azt sem szeretem, amikor a színpadról lelépnek a nézőtérre, nem bírom ezeket az úgynevezett interaktív előadásokat – „*Kényelmesen ül? Mennyit fizetett a ma esti jegyért?*”, de lehet, hogy ez csupán ízlés kérdése. Azt akarom mondani, hogy egy társadalom vagy egy színházi intézmény előmenetele attól függ, hogy mennyire tartjuk be ezeket a láthatatlan vonalakat, amelyeket már száz meg ezer éve meghúztak. Az ókori görögök. És mi történik, amikor nem tartjuk be ezeket a láthatatlan vonalakat?

MÁSODIK TANÁCSOS Káosz és anarchia...

ELSŐ TANÁCSOS Határokat feszegettünk. Ami nem feltétlenül rossz dolog...
HARMADIK TANÁCSOS Nem tudom, polgármester úr, én nem vagyok olyan jóba' a színházzal, mint maga.

POLGÁRMESTER Ez csak egy párhuzam volt, lányok... kedves kolléganők. Szóval, mit tehetünk az ilyen esetekben? Hogy tudjuk megakadályozni az ilyen helyzeteket? Ha az elválasztó vonalak már láthatatlanok, akkor láthatóvá tesszük őket. Megerősítjük őket. Renováljuk őket. Konszolidáljuk őket. Nulláról építjük újra, ha kell.

Folytassuk ezt a színpad–nézőtér párhuzamot. Ez a vonal itt elválasztja a színpadot a nézőtértől. *(A tanácsosoknak)* Kérem, üljenek rá. Kitűnő. *(A nézőknek)* Kezd már látható lenni, nem igaz?

HARMADIK TANÁCSOS A nézőknek háttal vagy szemben ülünk?

ELSŐ TANÁCSOS Szemben. Nem fogunk a polgártársaknak hátat fordítani.

MÁSODIK TANÁCSOS Azért ajánlottam így féloldalt, hogy kizárjak mindenféle interpretációt.

POLGÁRMESTER Kérlek, lányok... hölgyeim! Üljetek a nézőkkel szemben! Megoldásokkal gyertek, ne problémákkal.

ELSŐ TANÁCSOS *(a kulisszák felé)* Gyerünk, mindenki színpadra! *(A polgármesteri hivatal több alkalmazottja lép színre)* Üljetek ide mellénk egy sorba, és tartsatok két karhossz távolságot. *(Az alkalmazottak így tesznek.)*

POLGÁRMESTER *(felméri, mennyire egyenes a vonal, amit az alkalmazottak segítségével a tanácsosok láthatóvá tettek a színpad szélén)* Minden városban vannak polgárok, akik részt vesznek a rendfenntartásban, a város csendjének és jólétének kialakításában. És vannak, akik... mondjuk úgy, hogy... vonakodnak. Minden városban vannak szép területek, és kevésbé vonzó helyek: ahol kosz van, fertőzésveszély és erőszak. Idővel meg lehet ezeket oldani, de egyszerre nem lehet minden problémát kezelni. De bizonyos intézkedéseket lehet hozni. A szóban forgó közösség képviselőinek beleegyezésével, természetesen. *(Első Tanácsosnak)* Hol van... a képviselő?

ELSŐ TANÁCSOS Az egyik tévénél van, azt mondta, ahogy végez, idejön.

POLGÁRMESTER Hol is tartottam?

HARMADIK TANÁCSOS A falnál...

POLGÁRMESTER Nincs itt szó semmiféle falról! Egy vonalról beszélek, de...

HARMADIK TANÁCSOS ...markáció.

ELSŐ TANÁCSOS Demarkáció.

POLGÁRMESTER Demarkációs vonal. A roma közösség és a főút közötti vonalról. Az ide erőszakkal beköltöztetett roma közösség, a 10–15 éve

üresen hagyott munkásblokkokban lakik, és ezek a blokkok most a polgármesteri hivatal tulajdonában vannak... Miért van szükség egy ilyen demarkációs vonalra? Elsősorban azért szeretnénk felépíteni, mert számunkra nagyon fontosak ennek a közösségnek a gyerekei. A gyerekek! Mint minden gyerek, ők is játszanak, ugrándoznak, kergetőznek, és sokszor az úttestre szaladnak, veszélyeztetve így saját életüket. Meg kell őket védeni. Ennek az országnak a húszéves történetében én nemcsak a legfiatalabb polgármester vagyok, hanem az a polgármester, aki a legtöbb szavazatot kapta valaha is. 90%! Ez azt jelenti, hogy a polgárok felruháztak engem azzal a hatalommal, hogy rendet és csendet biztosítsak, és, hogy tisztaság legyen. És mi most ezt tesszük. Ezzel a demarkációs vonallal.

(Belép a rroma közösség Képviselője, a nézőtér irányából érkezik.)

RROMA KÉPVISELŐ Kész, mehet az első téglát a falba?

POLGÁRMESTER Bemutatom önöknek a szóban forgó közösség képviselőjét, a város egyik sikeres vállalkozóját, a közösség beintegrálását célzó egyesület elnökét...

RROMA KÉPVISELŐ És régi jó barátot...

POLGÁRMESTER És régi jó barátot. Isten hozott! Éppen a demarkációs vonalról beszéltem a...

RROMA KÉPVISELŐ Tulajdonképpen az én ötletem volt. Azt mondtam: *Uraim, szét kell választani a csőcseléket.* S akkor a Polgármester azt mondta: *megoldásokkal gyere, ne problémákkal, mert a problémát ismerem.* S akkor azt mondtam: *építsünk egy falat...*

POLGÁRMESTER Én meg azt, hogy... egy demarkációs vonalat.

RROMA KÉPVISELŐ Azt-azt. És létrehozunk majd egy rendőrőrsöt is...

POLGÁRMESTER Mindkettőnknek megtetszett az ötlet. Én még azt is ajánlottam, hogy a fal mentén végig videokamerákat szereljünk fel... a demarkációs vonal mentén.

RROMA KÉPVISELŐ Fantasztikus ötlet! Igaz, ami igaz, okos és fiatal polgármesterünk van... a legfiatalabb az országban. És szép is, mit gondolnak, miért szavazott rá minden cigány lány... És élvezni az életet, uraim, tud beszélni a nagykuttyákkal is, de le tud ereszkedni a hétköznapi ember szintjére is...

POLGÁRMESTER Folytassuk a projekt bemutatását.

RROMA KÉPVISELŐ Mindjárt. Jóemberek, azok ott olyan szegények, mint a mezők madarai. És amikor szegény vagy, akkor lopsz, ez van, lopsz. Vagyis elveszed, ami a másé. Mert nem azt mondják, hogy lopás, hanem

hogy megoldottál egy családi problémát. S akkor azt mondtuk, jobb lenne, ha építenénk egy falat...

POLGÁRMESTER Demarkációs vonalat.

ROMA KÉPVISELŐ Igen, ezt a vonalat, amely elválasztja őket attól a helytől, ahonnan... be tudják szerezni a szükséges dolgokat. És képzeljék el, hogy beleegyeztek. Személyesen beszéltem velük, mer' én vagyok az anyjuk, s én vagyok az apjuk is, és azt mondták nekem: ha már ez a döntés született, hogy jövünk mi ahhoz, hogy nemet mondjunk... Jó, voltak olyanok is, akik szájalni kezdtek...

POLGÁRMESTER Olyan nincs, hogy mindig mindenkinek jó legyen...

ROMA KÉPVISELŐ Ezt mondtam nekik én is, pofa be, tessék csak befelé fordulni! Hát nem látjátok, hogy kisebbségben vagytok? Motorina, te kifizetted a rezsit? Honnan van neked villanyod? Csak lassan a testtel, mert véget ér a kolbász! Me' a polgármester úrnak is elfogy a türelme.

POLGÁRMESTER Visszatérve a vonalhoz... Pontosabban a méretekhez, arra gondoltunk, hogy legyen száz méter hosszú és egy hatvan magas.

HARMADIK TANÁCSOS Vagyis olyan magas, mint én.

ROMA KÉPVISELŐ (*megnézi a Harmadik Tanácsost*) Ez túl alacsony, ezek seperc alatt átugorják.

POLGÁRMESTER Akkor javasolom a két méter magasságot.

MINDNYÁJAN Három méter!

MÁSODIK TANÁCSOS Három méter, mert itt nemcsak a gyerekek biztonságáról van szó, hanem az esztétikáról is.

POLGÁRMESTER Kultúráért felelős tanácsos, kérlek, fejtsd ki!

MÁSODIK TANÁCSOS A tömbházak hihetetlenül koszosak, pedig nyolc éve meszelték le őket. Ezek a lakásban tüzelnek, az ablakon dobják ki a szemetet... szóval csúnya, mocskos, fertőző góc. Ha a falat három méter magasra építjük, az útról már csak a felső emeletek fognak látszani.

ROMA KÉPVISELŐ Rendben. Akkor három méter.

HARMADIK KÉPVISELŐ Én is szeretnék javasolni valamit... Felírtam, nehogy elfelejtsem. Szóval: valóban fontos az esztétikum, de hiába vannak a formák, ha nincs tartalom. Ezeknek az embereknek példamutatásra van szükségük, hogy legyen, akitől példát vegyenek. Hogy értsék meg, hogy másképp is lehet. Vegyenek ők is részt a változásban, mert csak közösen tudjuk az emberiséget előrébb vinni, és a várost széppé, civilizálttá, tisztává, csendessé, európaivá varázsolni... Az a javaslatom tehát, hogy fessük le a falat, vagyis a demarkációs vonalat, fessük valami szép színnel. Például türkizre. Nekem tetszik ez a szín. (*A Rroma képviselőnek*)

Persze, nektek, cigányoknak is kell tetsszen. Azt javaslom, hogy válasszátok ki ti a színt. Vagyis válasszák ki önök, e város polgárai, mert amíg mi döntést hozunk... És mivel a gyerekek lesznek a fal biztonságának elsődleges élvezői, azt javaslom, hogy minden év június elsején szervezzünk egy falfestő versenyt... vonalfestő versenyt. Európai finanszírozást is pályázhatnánk erre.

POLGÁRMESTER Nagyon jó ötlet! Kitűnő!

RROMA KÉPVISELŐ Az ötlet jó, nem mondom, de van egy kis baj: tudja, milyenek vagyunk mi, cigányok, minden putriban más a szokás... amíg ezek eldöntik, hogy milyen színt válasszanak, eltelik egy év... Én azt mondom, döntsük mi el, milyen színű legyen, és ha nem tetszik nekik, még alku-
dozunk. Mert így a demokratikus. És rajzolni azt rajzolhatnak, amit csak akarnak. Habár én azt mondom, túlságosan ne biztassuk őket, mert ezek nem szégyenlősek, mondom én.

POLGÁRMESTER Ez így van, időt takarítunk meg, és kikerüljük a közösségen belüli konfliktusok szítását.

MÁSODIK KÉPVISELŐ Kolléganóm javaslatai nagyon jók, nem mondom. De szerintem pragmatikus megoldások kellene. Ahhoz, hogy a fal építésére szükséges anyagi források a közösségen belül maradjanak, azt javaslom, hogy helyi munkaerő felhasználásával épüljön fel a fal. Ugyan-
így a festés is. Fizessük meg az embereket, így legalább ők is érzik, hogy nekik van ez a projekt kitalálva.

POLGÁRMESTER Ez nagyon rossz ötlet. Licitet kell kiírni, hogy lássuk, milyen munkaerőforrás lenne a legmegfelelőbb...

RROMA KÉPVISELŐ Szerintem meg nagyon is jó ötlet... Milyen licit? A közösség képviselőjeként megcsinálom én a munkákat az építkezési céggel, helyi embereket alkalmazok, kapnak munkát. Ez így korrekt.

POLGÁRMESTER Licit nélkül nem lehet. A törvényt nem lehet megkerülni.

RROMA KÉPVISELŐ Nem lehet megkerülni? Hát jó. Ha nem lehet, akkor nem építünk semmilyen falat. S ha én azt mondom, akkor az úgy is lesz.

POLGÁRMESTER Megbeszéljük négyszemközt majd később, ez nem közérdekű információ.

RROMA KÉPVISELŐ Leszarom, hogy közérdekű vagy sem. *(Kimegy a kulisszák mögé, a Polgármester utána szalad)* Azt mondtad 60% neked, 40% nekem. A francba is, mondtam már, hogy vannak, akiknek nem tetszik ez az egész... Ne cigánykodjunk, mer' nem lesz jó vége. *(Visszajönnek a színpadra, a Tanácsosok és a többi Alkalmazott megtapsolja őket.)*

POLGÁRMESTER Mivel színházban vagyunk, és a kultúráért felelős tanácsos asszony javaslatot tett...

HARMADIK TANÁCSOS Kínos javaslatot...

MÁSODIK TANÁCSOS Performatív javaslatot!

POLGÁRMESTER Pontosan. Egy performatív lehetőséget ajánlott, hogy a polgártársak is kifejezhessék véleményüket a projekttel kapcsolatban, ezért azt javasolom...

ELSŐ TANÁCSOS Nekem is van pár konkrét javaslatom...

POLGÁRMESTER *(bosszúsan)* Csak egyet.

ELSŐ TANÁCSOS Javasolom egy óvoda és egy iskola létrehozását a közösségen belül.

RROMA KÉPVISELŐ Milyen iskola, asszonyom? Milyen óvoda?

HARMADIK TANÁCSOS Rroma úr, kérem szépen...

ELSŐ TANÁCSOS Azok a gyerekek azért vannak kint az utcákon, mert a legközelebbi iskola jó pár kilométerrel odébb van...

POLGÁRMESTER Tanácsos asszony, most a demarkációs vonalról beszélünk, és nem az oktatásról. Javasolom tehát...

ELSŐ TANÁCSOS Én azt hittem, hogy pontosan az oktatásról van itt szó.

RROMA KÉPVISELŐ Most komolyan, asszonyom, a fenébe is! Maga nem ért románul?

POLGÁRMESTER *(megpróbálja megnyugtatni őket és továbblépni)* Jóemberek, javasolom, hogy üljünk le mindannyian erre a demarkációs vonalra. Legyünk mindannyian *szolitárisak* ebben a...

ELSŐ TANÁCSOS Szolidárisak.

POLGÁRMESTER Miért, én mit mondtam?

ELSŐ TANÁCSOS Szolidáris, így mondják, nem *szolitáris*.

HARMADIK TANÁCSOS Én semmi különbséget nem látok.

ELSŐ TANÁCSOS D-vel mondják, szolidáris, nem t-vel, hogy szolitáris.

HARMADIK TANÁCSOS Jó, de mi a különbség?

ELSŐ TANÁCSOS A különbség az, hogy...

POLGÁRMESTER Menj ki! És nehogy meglássalak a következő jelenetben!

ELSŐ TANÁCSOS De hát van még két replikám. És egy reagálásom.

POLGÁRMESTER Csak volt.

EGY SZÍNÉSZ AZ ALKALMAZOTTAK KÖZÜL Átveszem én a replikákat.

MÁSİK SZÍNÉSZ Én meg a reagálást. *(Az Első tanácsost játszó színésznő bevágja maga mögött az ajtót, a többiek pedig, a Polgármestert leszámítva, azon vitatkoznak, hogy ki vegye át a replikákat és a reagálást.)*

POLGÁRMESTER Kérlek, fejezzétek be! Ez egy fontos és ambiciózus projekt, felelősségteljesen kell viselkednünk. Tehát, kedves polgártársak, kedves hölgyeim és uraim, csatlakoznak-e a mi projektünkhöz? Lépjen is vonalba a városodért!

ROMA KÉPVISELŐ *(egy ismert személyhez a közönségből)* Motorina, gyere te is ide a falba!

POLGÁRMESTER Biztos vagyok benne, hogy a teremben vannak olyan polgártársak, akiknek nagyon tetszik ez a projekt, de túl szégyenlősek, és nem mernek kiállni. Őket a honlapunkon várjuk véleménynyilvánításra: www.demarkaciosvonal.ro

HARMADIK JELENET

FÉRFI Jó estét!

NŐ Jó estét! Van gyerekük?

FÉRFI Nem vagyok benne biztos, hogy rögtön személyeskedni kell...

NŐ Miért ne? Azért jöttünk ide, hogy a személyes problémánkról beszéljünk, nem?

FÉRFI Igazad van. Ha valakinek önök közül itt a teremben nincs gyereke, akkor is egyetérthetünk abban, hogy egy társadalom jövője azon múlik, hogyan neveljük fel a gyerekeinket. Hogy hogyan tanítjuk őket. És mindnyájan jól tudjuk, hogy az oktatás nem könnyű dolog. Lépten-nyomon akadályokba ütközöl, veszélyekbe. Egyik rosszabb, mint a másik.

NŐ A mi történetünk elég friss... mélyen érintett engem is, és a férjemet is...

FÉRFI Mégis, arra gondoltunk, hogy ilyesmiről hallgatni bűn. Mert, személyes a történet, valóban, de releváns tud lenni szélesebb társadalmi réteg számára is. Ezért határoztuk el, hogy nyilvánosságra hozzuk *(Rövid szünet)* a veszélyt, amivel találkoztunk... a rémálmot, akit úgy hívnak, hogy Ofélia.

NŐ Igazából, úgy hívják, hogy Wa... *(Rövid szünet)* Van egy ötéves kisfiam... Brian. Hároméves volt, amikor ez az egész elkezdődött.

FÉRFI Az első három évben legalább tizenöt dadust kipróbáltunk. Mind románok voltak. Nehéz dolgunk volt, mert nálunk nem léteznek olyan személyek, akik hivatásból vigyáznának a gyerekekre. Nincsenek képzések. Nagyon sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de nálunk a felhozatal kritikán aluli. Azt hiszem, ebben is egyetértünk. Ha szóba állsz velük, rögtön rájössz, hogy az oktatással nagy bajok vannak. A legegyszerűbb szin-

ten is. Idegen nyelvtudásról jobb, ha nem is beszélünk... szó se lehet róla, hogy esetleg idegen nyelven is beszéljenek.

NŐ És akkor arra számíthat, hogy munkával fogja pótolni a tudáshiányt. De nem. Ha megkéred szépen, hogy rakjon egy kis rendet, húzza az orrát. Hogy hát ez nem az ő dolga. Ha pedig mégis vállal valami pluszmunkát, fizetésemelést kér, és nem is keveset. Aztán... nem tudom, hogy ezt most itt el szabad-e mondanom, de... eltűnt egy-két dolog a házból.

FÉRFI Ennek ellenére mégsem rúgtuk ki őket. Figyelem! Nem rúgtunk ki senkit.

NŐ Önszántukból mentek el. Még levélkét is kaptunk, hogy: *Elmentem Spanyolországba. Vagy Olaszországba. Menjete a Fenébe!* – vagyis, hogy mi menjünk a fenébe. Nagy F-fel.

FÉRFI Úgyhogy elhatároztuk, hogy felkeresünk egy filippínó bébiszittereket alkalmazó céget. A honlapjukon biztató információk voltak: figyelmes, jóra való, dolgozó, türelmes, alázatos, szolgálatkész, napi huszonnégy órában rendelkezésre álló hölgyeket reklámoztak. Kérem, ne értsenek félre! Én tényleg hazafi vagyok.

NŐ Tényleg az.

FÉRFI Három éven keresztül próbálkoztunk a román munkaerővel. De mégis... nem kényszeríthet senki arra, hogy drága és pocskék minőségű terméket használjak, amikor használhatok olcsóbbat jobb minőségben. A cég ajánlata valahogy így szólt: reggeltől estig, minden napra van dadusod. Nálad lakik, vigyáz a gyerekedre, vele alszik, és ezen felül háztartási munkát is végez. Mindezt ugyanabban az árban.

NŐ Ráadásul angolul is beszél, egzotikus kultúrából érkezik, tulajdonképpen a gyereked már kicsikortól más kultúrával találkozhat, új távlatok nyílnak meg előtte... Számunkra nagyon fontos, hogy a gyermekünk nyitott legyen a világra, érzékeny a multikulturalitásra...

FÉRFI Több önéletrajzot is elolvastunk, Skype-on is tárgyaltunk, és közösen eldöntöttük, hogy Wa-t választjuk.

NŐ Oféliát. Így kereszteltük. Hogy könnyebb legyen, és persze, neki is könnyebb legyen. Három nevet ajánlottunk neki: Rodica, Florica, Viorica. Ő az Oféliát választotta. Eldöntöttük, hogy tiszteletben tartjuk a választását. Képzeltetik, milyen kiváltságos helyzet: kiválaszthatod azt a nevet, ami tetszik neked, ami téged képvisel...

FÉRFI Egy nevet, ami segít integrálódni a befogadó kultúrába, mármint a miénkbe. *(Rövid szünet)* Az elején minden szép volt és jó volt...

- NŐ Folyton mosolygott, nem lustálkodott, és közben olyan volt, mintha nem is velünk lakna. Jól végezte a dolgát, látszott, hogy van tapasztalata, érett nő... 45 éves.
- FÉRFI Te ragaszkodtál ahhoz, hogy 45 éves legyen. Mondtam neked, hogy jobb lenne egy fiatal lány, aki Brian nővére lehetne. Talán így kikerülhettük volna... lehet, hogy nem történik meg, ami végül megtörtént.
- NŐ Az elején minden tökéletes volt. El kell ismernem: elképesztő tehetősége volt ahhoz, hogy mindig azt mondja, amit hallani szeretnél.
- FÉRFI Figyelem: a szemedbe hazudik! Igazán jó színész nő lehetne. Túl szépek tűnt minden ahhoz, hogy igaz legyen, úgyhogy arra gondoltunk, ellenőrizzük valamiképpen.
- NŐ Mi reggel korán indulunk munkába, és este későn érünk haza. A munkánk nagyon igénybe vesz. Sokat gürcöltünk azért, hogy kényelemben tudjunk élni.
- FÉRFI Most is sokat dolgozunk. Nem vagyunk munkamániások, de szentül hisszük, hogy munka nélkül semmit nem lehet elérni az életben. *(A nézőknek)* Gondolom, ebben is mindnyájan egyetértünk. Nem?
- NŐ Megbeszéltük a dolgokat.
- FÉRFI És elhatároztuk, hogy bekamerázzuk az egész házat. Elvégre óriási a kockázat: a gyerekedet egy vadidegenre bízod. És mit gondolnak, mit fedeztünk fel? *(Kintről behallatszik az egyre hangosodó autóriasztó hangja.)*
- NŐ Ez nem a te autód?
- FÉRFI Már megint... Rögtön jövök. Mondd el te nekik, mit fedeztünk fel. Elnézést, mindjárt visszajövök.
- NŐ A felvételeken láttuk... szóval, amíg Brian aludt, a mi dadusunk elnyújtózott a kanapén, és szappanoperát nézett. Azt még megérteném, ha román műsorokat néz, hogy tanulja a nyelvet. De török sorozatot?! Egyszer még bele is aludt. Háromszor is Skype-olt. Félórákat. Leültünk beszélgetni vele, elmondtunk mindent, amit el akartunk neki mondani. Szemtől szembe. Azt hittük, hogy megértette. Nagyon szépen viselkedtünk vele, nem panaszkodhat. Velünk egy asztalnál evett. A ruháimból is adtam neki, márkás cuccokat. Olyan *volt*, mint egy... családtag. Mindketten úgy gondoltuk, hogy elvégre ő is emberi lény és, hogy emberségesen kell vele viselkednünk... *(A Férfit halljuk káromkodni, miközben visszajön a színpadra)* Jól vagy?
- FÉRFI Csak a szokásos. Diszkrimináció. *(A nézőknek)* Bizonyára önökkel is legalább egyszer megtörtént már... jó, lehet, hogy nem épp mindenki, de legalább egy-két emberrel önök közül megtörtént.

NŐ Voltak már figyelmeztető jelek...

FÉRFI Megtörtént már önökkel, hogy odajött egy... egy roki, és megkérdezte: *Uram, ne haragudjon, miért parkol az ön dzsipje a mozgássérültek számára fenntartott helyen?* Először is: ez nem egy dzsip, ez egy BMW, másodszer pedig: törvényesen parkoltam. És van mozgássérült igazolványom.

NŐ Tényleg van neki. Egész jó árban vettük...

FÉRFI De persze folytatja tovább, és a következő kérdése természetesen az, hogy: *Kérem, megmondaná, milyen betegségben szenved?* Az anyád betegségében. Uram így, meg uram úgy, de aztán nekem is felmegy a pumpám. Meg hogy majd a törvény igazságot tesz, és még ő csesztet engem. Hát van nekem időm ilyesmire?! Elnézésüket kérem... hol tartottunk?

NŐ Hogy voltak már figyelmeztető jelek...

FÉRFI Elmesélted a videofelvételt?

NŐ Most akartam...

FÉRFI Szóval, egyik este néztük a felvételeket... A dadus épp etette a kicsit...

NŐ Briant.

FÉRFI Igen. És egyszer csak azt mondja neki: *Köszönöm a finom vacsorát, Anya.* Többször újranéztük. Rewind, play. Rewind, play...

NŐ Gondoltuk, nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni...

FÉRFI Nem is tudtuk elhinni.

NŐ Amíg... be nem következett a katasztrófa.

FÉRFI Egyik este... vendégeink voltak, családi barátok, a mi filippínónk nagyon finom töltött káposztát készített... És egy adott pillanatban megkérdeztem a kicsit...

NŐ Briant.

FÉRFI Megkérdeztem, szokás szerint: *Bikkmakk, kit szeretsz te a legjobban? Anyát vagy apát?*

NŐ És Brian azt felelte: Anyát...

FÉRFI És akkor azt mondtam neki: akkor ülj szépen át az anyád ölébe... édesanyád ölébe. És ő odament az ölébe, a...

NŐ Ofélia ölébe. Azt hittem, hogy nem érti, mit mondott az apja, és megint megkérdeztem: *Kit szeretsz jobban, anyát vagy apát?*

FÉRFI És a kicsi átölelte a nyakát, és azt mondta: *Anyát!* A barátaink először tátott szájjal néztek, aztán meg úgy röhögtek, mint valami vadállatok. A feleségem pedig...

NŐ Hol van Anya? Ki a te anyukád, Brian?! Ki a kurva anyád a te Anyád?

FÉRFI És a kicsi megmondta: *Ő a én anyukám.* Ugye, milyen borzasztó?
(Szünet) Lehet, hogy mi is elkövettünk egy-két hibát. Nem mondom,
hogy csak az ő hibája.

NŐ Mi is tévedtünk, igen. Túlságosan... befogadóak voltunk.

FÉRFI Elvégre ez egy munkáltatói viszony, és ha átlépsz bizonyos határokat... Azt hiszem, főként a te hibád volt, mert odaadtad neki a ruhádat. Lélektanilag is meg lehet magyarázni, és azt hiszem, ebben mindnyájan egyetérthetünk (*A nézőknek*), a gyerek az anyja ruháiban látta, és összetévesztette őket, innen indult minden.

NŐ Onnan indult minden, hogy te is összetévesztettél minket. Lélektanilag ezt is meg lehet magyarázni, nem igaz?

FÉRFI Kérlek, ne kezd megint...

NŐ Amikor bekameráztad a házat, nem gondoltál arra, hogy... meg fogom látni?!

FÉRFI A feleségemnek élénkűs fantáziája van.

NŐ Tényleg nem értem, hogy voltál képes... egy 45 éves öregasszonyt tapogatni.

FÉRFI Csak kedves akartam lenni.

NŐ A fenekével? Tudod mit, nem érdekel.

FÉRFI Pont ez a baj, hogy nem érdekel...

NŐ (*a nézőknek*) Ez mind a férjem hibája. Nem az én ruháim miatt hitte Brian, hogy az anyja. Hanem mert látta az apját, hogy úgy kedveskedik vele, mint velem.

FÉRFI Te azt hiszed, hogy képes lennék a gyerek előtt ilyesmit csinálni?

NŐ Én azt hiszem, hogy te bármire képes vagy.

FÉRFI Ne csináljunk most jelenetet ebből, jó?

NŐ Jelenetet csinállok, mert egy jelenetben játszom, jó?

FÉRFI (*feláll és felrángatja a székről a Nőt*) Ennyi volt a mi történetünk, vigyázzanak, nehogy önök is így járjanak... Vizontlátásra!

(*Sikerül elrángatnia a Nőt a kulisszák irányába. Közben bökdösik egymást, előbb lökdösődnek, majd szó szerint verekedni kezdenek.*)

NŐ Te szemétláda! Perverz állat! Rokkant igazolványos kecskepásztor!

FÉRFI (*a Nővel egy időben*) Az utcáról szedtelek fel, te szerencsétlen munkanélküli, te ágrólszakadt moldvai szőröstalpú...

DADUS (*megjelenik a színen, kezében mikrofon, a háta mögött a Férfi és a Nő továbbra is verekednek*) Jó estét! Az én nevem Ofelia Popii.

(*A szerző javaslata, hogy a Dadust játszó színésznő valódi neve hangozzék el: családnév és keresztnév. Ezt a keresztnévet kellene használni az előző*

szövegrészben is. Az ősbemutatón Dadust játszó színésznő valódi neve Ofelia Popii, példaként maradt meg a szövegben.)

35 éves vagyok. (Mint az előbb, itt is a színésznő valódi életkora hangzik el) Ne aggódjanak, a hátam mögött zajló jelenetet pontos koreográfia szerint játsszák. Kollégáim, Mati és Cristina (*A Férfit és Nőt játszó színészek valódi neve hangzik el*) testi épsége mindvégig biztonságban van. Az az igazság, hogy nekem... hogy én kellene játsszam Oféliát. Ofélia, a filippínó dadus. Amint látják, nem vagyok filippínó. Tulajdonképpen egyáltalán nem hasonlítok egy filippínó nőre. És bármennyit próbáltam filippínós angol hangsúllyal megszólalni, nem sikerült. *Mam', Sir, Have a nice day!* Legjobb lett volna, ha egy filippínó színésznőt hívunk meg. De nem találtunk egyet sem. Én mondtam: Hívjatok egy filippínó színésznőt! De nem találtak. Nálunk, Romániában körülbelül ötszáz filippínó nő él, de egyik sem színésznő. Egy valakit érdekelt volna a dolog, de végül azt mondta, hogy egy színészi fizetésért nem jön el. Úgyhogy én kellett, illetve kellett volna eljátszom ezt a szerepet. Oféliát. Pedig életemben nem találkoztam filippínóval. Csak filmekben láttam. Ofélia monológja nem tartalmaz szöveget. Szerencsére. Csak rendezői instrukciókat. Én mondtam: vágjuk ki, vágjuk ki az egészet. Inkább bízunk a néző fantáziájára... de nem volt kivel beszélni. Őszintén, most nem tudom, hogy mitévő legyek: mondjam el a rendezői instrukciókat úgy, ahogy a rendező mondaná el, vagy... játsszam el az instrukciókat, mint egy színész... Természetesen ezt a rendezővel kellett volna tisztázni a próbafolyamat alatt... De ő is, meg a koreográfus is mással voltak elfoglalva... például a hátam mögött zajló verekedés jelenettel, mert egy színésznő, mikrofonnal a kezében kevésbé érdekes a számukra. Úgy hogy ez úton szeretném megköszönni a jelmeztervezőnek... Szívből köszönöm. (*Csillogó teátrális ruhát visel, ami inkább zavart kelt, mert semmi köze nincs a filippínó Dadus karakteréhez*) Én nagyon alázatos színésznő vagyok, lelkiismeretes, alárendelem magam a rendezői akaratnak. Én vagyok a rendezők ideális rabszolgája, nem szólok bele, és igyekszem betartani a szabályokat. Nem vagyok kivétel, ez a román színjátszás hagyománya, sőt még ennél is több. A rendező maga az Isten, és a színész vakon követi rendezőjét. Lassan két évszázada! Van, aki néha morog, meg húzza az orrát... de általában a színész azt teszi, amit mondanak neki. Látták a hátam mögött a kollégákat... Tudják meg, hogy nem volt könnyű nekik. Az ütlegetések nem valódiak, de az izzadságcseppek azok. Térjünk vissza Oféliához. És a rendezői instrukciókhoz. Hogy a kecs-

ke is, meg a káposzta is megmaradjon, úgy döntöttem... arra a következtetésre jutottam, hogy elmondom a rendezői instrukciókat, mint egy rendező... majd eljátszom őket, mint egy színész.

Ofélia.

Ofélia nem szól, csak ha hozzászólnak. Általában nem szólnak hozzá. Ofélia gondolatban beszél, ha mégis lenne valami mondanivalója. De gondolatban is szépen kell beszélnie, mert ha csúnyán beszél, látszik az arcán.

Ofélia nem sír. De vajon elérzékenyülhet? Igen, de csak ritkán.

Ofélia munkaideje reggel 6-kor kezdődik, és este 11-kor ér véget.

Ofélia tanulja a román nyelvet. Az első és legfontosabb szavak: Jó napot, köszönöm, szívesen, megértettem.

Ofélia istenfélő. Isten mindent lát és megbüntet, ha nem takarítasz, ha nem mosol, ha nem vasalsz és nem főzöl, ha nem szellőztetsz, ha nem porszívózol, ha nem vered ki a szőnyeget, ha nem törölöd le a port, ha nem viszed ki a szemetet, ha nem sétáltatod meg a kutyát, ha nem sétáltatod meg a gyermeket, ha nem törölöd meg az orrát, ha nem nevelteted meg.

Oféliának tökéletesítenie kell az angol nyelvtudását, hogy ne fertőzze meg a gyermek angoltudását rossz kiejtésével.

Ofélia nem főz filippínó ételeket, mert a munkáltatói nem szeretik a filippínó étel szagát.

(*A színésznő*) Ezt tényleg nem tudom eljátszani, a nézők képzeletére bízom ezt a részt.

Oféliának otthon három gyermeke van, akik minden hónapban várják a pénzt, hogy iskolába járhassanak.

A szerződés ideje alatt Ofélia szülei, gyerekei vagy más manilai rokonai nem halhatnak meg. Ha mégis megteszik, akkor Ofélia Skype-on kísérheti végig a temetést.

Ofélia büszke az országára. És az országa is büszke rá, mert hazaküldi a pénzt, gazdasági hősként tartják számon.

Oféliára a munkáltatói is büszkék. Nem akárki engedhet meg magának egy filippínó bébiszittert. Nem akárki engedheti meg magának, hogy ezt nyilvánosságra is hozza. Az irigyek megnézhetik Ofélia fényképét több színes magazinban, amint egy seprűnyelet tart.

Ofélia a házon belül létezik. Wa csak az útlevelelben létezik. Wa útlevele a munkáltató egyik széfjében van. A széf kulcsa minimum két évre zárta oda be Wa útlevelét.

(*A színésznő*) Szóval az identitás elvesztése világos... a téma világos, de hogyan játszom el? Megvan a *mit*, de nincs meg a *hogyan*.

Ofélia nem mondhat fel. Csak felmondhatnak neki.

Ofélia Romániában tulajdonképpen nem létezik. És mivel nem létezik, ezért egyetlen törvény sem védheti meg a jogait. A jogok létező emberek számára lettek kitalálva.

(*A színésznő*) Valahogy így. És még valamit el kell mondanom: ezek a rendezői instrukciók nem a szerző sajátjai. Copy&paste-tel lettek összeollózva a Romániában munkát vállaló filippínó bébiszittereket alkalmazó cégek reklámjaiból. Szerintem gyengítik a darabot. Már-mint művészileg. Én a képzelőerőben hiszek, ami létre tud hozni egy kitalált történetet... (*Levágják a mikrofon hangerejét. Miközben távozik a színről, még elmond egy mondatot*) De ha egyszer nincs akivel!

NEGYEDIK JELENET

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE (*mikrofonba*) Jó estét! Egy, kettő, egy-kettő. (*A hangosítónak*) Adj egy kis visszhangot! Egy-kettő, egy-kettő, teszt, teszt, teszt, teszt, egy-kettő, egy-kettő, egy... perc szünet. (*A nézőknek*) Lehet nyugodtan beszélgetni, mozogni, de nagyon szépen kérek mindenkit, hogy ne hagyja el a termet. Csukjátok csak be azt az ajtót!

(*Az improvizált szünet ideje alatt a színpadot egy temetési szertartáshoz rendezik be – behozzák a koporsót, amelyben Eugenia Ionescu fekszik, virágkoszorúkat stb.*)

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE A szünetnek vége! (*A kulisszák felől bejönnek a Színésznők, a Színházkritikus, a Fiú, majd a nézőtér irányából megérkezik a Pap.*)

PAP (*mikrofonba*) „Színház az egész világ...” (*A hangosítónak*) Kérlek, vegyél le a visszhangból! „Színház az egész világ, És színész benne minden férfi és nő: Fellép és lelép: s mindenkit sok szerep vár életében.”¹ Jó estét kívánok. Megtiszteltetés számomra, hogy itt állhatok önök előtt, kultúránk egyik legkiemelkedőbb személyiségének lelki atyjaként. Eugenia Popes... Ionescut imádta a közönség, a kritika és kollégái is tisztelték, fiatal generációk lelkes pedagógusa volt. Természetesen szerető édesanya is volt. Sokat mesélhetnék arról az Eugenia Ionescuról, akit megis-

¹ William Shakespeare: *Ahogy tetszik*. Fordította: Szabó Lőrinc.

merhettem: Istenben mélyen hívó, adakozó és őszinte ember volt. Nemrég sikerült meggyőznie különböző politikusokat és üzletembereket, hogy személyesen vagy az állami kincstári alapból adakozzanak a Nemzet Megváltása Katedrális felépítéséhez szükséges pénzalapba, hisz a katedrális nemzeti büszkeségünk és európaiságunk szimbóluma. Hogy lássák, milyen tetemes hozzájárulásról van szó, elmondom önöknek, hogy ebből a pénzből egy, minimum 250 férőhelyes föld alatti parkolót fogunk építeni. Az egyház iránti ilyen mértékű elkötelezettséget mindenképp honorálni szeretnénk, így hálánk jeléül a parkoló bejáratánál egy Eugenia Ionescu emléktáblácskát fogunk elhelyezni.

EUGENIA IONESCU A parkoló bejáratánál?! Azt ígérted, hogy az emléktábla fent lesz, nem a föld alatt.

PAP És mivel itt állok önök előtt, színházszerető közönség előtt, aki rajongott a mi szeretett Eugenia Ionescunkért, meghívom önöket, hogy kövessék eme könyörületes és erényes példát: hozzájárulhatnak adójuk két százalékaival a szükséges hatszázmillióhoz. A legkisebb adomány is nagyon fontos számunkra. A begyűlt összeget kizárólag az építkezési munkálatok elvégzésére fogjuk fordítani. A jó Isten segítsen meg bennünket! *(A műszaki személyzet vezetőjéhez)* Légy olyan szíves, oszd ki az űrlapokat! *(A műszaki személyzet vezetője kiteszi az űrlapokat a színpad szélére, hogy aki akar, vehessen belőle.)*

Szeretett elhunytunk lelki atyjaként várom önöket holnap a Bellu temetőbe, a Művészek sétányához, ahol halottunk porhüvelyét örök nyugalóra helyezzük. Ugyanakkor kegyes végbúcsút veszünk a megboldogultól. Isten nyugosztalja!

EUGENIA IONESCU FIA *(a mikrofonhoz megy)* Szegény megboldogult... ő egy kiváló személyiség volt... édesanyám... számomra ő... ő volt az én édesanyám...

EUGENIA IONESCU Ki tette oda ezt, hogy beszéljen? Ráadásul elsőnek...

EUGENIA IONESCU FIA Mit is mondhatnék még? Ja, igen... a temetés holnap reggel lesz a Béke Veleték temetőben.

EUGENIA IONESCU Béke Veleték?!

EUGENIA IONESCU FIA Ez egy magántemető a 16-os villamos végmegállójánál.

EUGENIA IONESCU Nekem megvan a helyem a Művészek sétányán a Bellu temetőben...

EUGENIA IONESCU FIA A temetés után a közeli hozzátartozók számára lesz egy fogadás a temető melletti vendéglőben. Isten nyugtassa!

EUGENIA IONESCU Mit keresek én ott kinn a kukutyinban?

EUGENIA IONESCU FIA Isten nyugosztalja. Ezek után...

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE (*a Fiúnak*) A műszaki személyzet közeli hozzátartozónak számít?

EUGENIA IONESCU Tudni akarom, mi történt a sírhelyemmel a Bellu temetőben?

EUGENIA IONESCU FIA Ez csak a nagyon közeli hozzátartozóknak... attól függ, hány fős személyzetről van szó.

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE Akkor csak én jövök. A műszaki személyzet vezetőjeként. Szegény megboldogult nagyon szerette a fiúkat, ragaszkodott hozzánk. És természetesen legeslegjobban hozzám ragaszkodott.

EUGENIA IONESCU FIA Ezek után átadom a szót azoknak, akik bizonyára jobban ismerték, mint én, a színész kollégáknak.

EUGENIA IONESCU (*a Papnak*) Kérdezd meg, mit művelt a sírhelyemmel? (*A Fiúnak*) Várj egy kicsit!

PAP Várjon egy kicsit! Kedves művészek, tisztelt közönség, lelki atyjaként tudom biztosan, hogy Eugenia... hogy Ionescu asszony jó pár évvel ezelőtt megvásárolta magának a sírhelyet a Bellu temetőben. Jól tudom, mert én jártam közben, hogy... én kísértem el, amikor örök nyugalóhelyet keresett magának.

SZÍNHÁZKRITIKUS Ez így igaz, volt sírhelye a Belluban, pár évvel ezelőtt nyilatkozta nekem egy interjúban.

ELSŐ SZÍNÉSZNŐ Nekem is mondta. Jó sok pénzt adott érte.

MÁSODIK SZÍNÉSZNŐ Micsoda véletlen egybeesés, nekem is mondta!

EUGENIA IONESCU Igen, kedvesem, mindenki tudta, nem titkoltam.

EUGENIA IONESCU FIA Az a sírhely már nem a mi tulajdonunk. Eladtam.

EUGENIA IONESCU Hogy mit csináltál?!

MINDENKI El... adtad?

EUGENIA IONESCU FIA Igen, eladtam. (*A Műszaki személyzet vezetőjének*)

Kérlek, hozzá nekem is egy széket. (*Elveszi a széket, és kiül a nézőtérre a nézők közé.*)

PAP De hát nincs hozzá joga. A hagyatéki tárgyalásig nem tulajdoníthat el semmit abból, ami az édesanyjáié volt.

EUGENIA IONESCU FIA Még várok. Nem adtam még el, meg akarom várni az összes ajánlatot.

PAP Hogy volt képes... miért adta el az édesanyja sírhelyét? Ön erkölcstelen. Miért?!

EUGENIA IONESCU FIA Szükségem van a pénzre.
PAP Ezekben a nehéz időkben mindenkinek szüksége van pénzre, de fette magának a kérdést: vajon megéri?
EUGENIA IONESCU FIA 20 000 euró. Szerintem megéri. *(A nézőknek)* Van valakinek jobb ajánlata?
EUGENIA IONESCU Mire kell neked ez a pénz?
EUGENIA IONESCU FIA *(az egyik mellette ülő nézőnek magyarázza)* Akarok venni magamnak egy parkolóhelyet.
PAP Eladta az anyja nyugovóhelyét egy...
EUGENIA IONESCU Parkolóhelyért?!
EUGENIA IONESCU FIA *(továbbra is a körülötte ülőknek)* Az árban benne van a tető is. Amikor megvettem az apartmant a lakóparkban, nem maradt már pénzem parkolóhelyre is.
SZÍNHÁZKRITIKUS És az édesanyjára nem gondol?
EUGENIA IONESCU FIA Gondolni fogok rá, valahányszor leparkolom majd az autómat.
PAP És azokra, akik virágot szeretnének majd vinni a sírjára?
EUGENIA IONESCU Tényleg, kicsi szívem, ki fog majd nekem ott a világ végén virágot hozni?
EUGENIA IONESCU FIA *(a nézőknek)* A 16-os villamos egész jól jár.
PAP De mégis, az édesanyja kultúránk egyik fontos személyisége, nem lehet egy városvégi eldugott kis temetőben földbe tenni...
SZÍNHÁZKRITIKUS Ki tudja, kik mellé... Egész életében fontos emberek vették körül, kiváló személyiségek!
EUGENIA IONESCU FIA Ez van, a halál színe előtt mindannyian egyenlők vagyunk.
A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE *(átveszi a mikrofont)* Tessék elhinni, hogy nem is olyan rossz hely. Én is arra lakom... Persze, a szeméttelp csak két kilométerre van... Ha fúj a szél, elég büdös van, és nagyon sok a varjú, de a varjak nagyon intelligens madarak... de mit beszélek én itt... Kérem szépen, az egy jó hely, csendes, és biztos vagyok benne, hogy Ionescu asszonynak is nagyon tetszene.
MÁSODIK SZÍNÉSZNŐ Inkább beszélneél kevesebbet. Ki kérdezett?
A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE A művésznő... kicsit haragszik, mert nem neki adták oda Ionescu asszony szerepeit.
MÁSODIK SZÍNÉSZNŐ Ideállítasz részegen, és még van pofád...

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE Hölgyem, én nem vagyok részeg. Csak kiábrándult. Ezek megint levágták a fizetésünket! (*A Második színésznő kiviszi a színpadról.*)

PAP Tisztelt művészek, kedves közönség, Isten mindent és mindenkit lát, és majd aszerint ítél. Amikor majd találkozni fogsz édesanyáddal a mennyországban...

EUGENIA IONESCU FIA Akkor majd elmagyarázom neki a helyzetet.

EUGENIA IONESCU Remélem, nekimesz az autóddal az első betonoszlopnak, és minél hamarabb találkozunk.

EUGENIA IONESCU FIA Addig is, találkozunk a Béke Veletek temetőben.

PAP Attól félek, nem lehetek ott.

EUGENIA IONESCU FIA Miért?

PAP Mert nem végezhetek temetési szertartást egy magántemetőben.

EUGENIA IONESCU FIA Miért?

PAP Mert ez a szabály. És én nem léphetem át az Egyház rendelkezéseit.

EUGENIA IONESCU FIA Még édesanyám kedvéért sem, akinek annyi éven keresztül volt lelki atyja?

EUGENIA IONESCU (*a Papnak*) Tényleg, húsz éven keresztül voltál lelki gondozóm.

SZÍNHÁZKRITIKUS A Nemzetközi Színházkritikus Egyesület nevében kérem, valaki tegyen már valamit!

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE (*a kulisszák irányából*) És a műszakos fiúk nevében...

PAP Telefonálni fogok.

ELSŐ SZÍNÉSZNŐ (*a mikrofonnál*) Azt szeretném mondani... hogy Eugenia tagadhatatlanul a román színház, vagy talán az egyetemes színház egyik legkiemelkedőbb egyénisége volt. Mindenki tudja, hogy az utóbbi szerepei valóságos igazgyöngyök voltak...

EUGENIA IONESCU Amiket te örököltél!

ELSŐ SZÍNÉSZNŐ Amelyeket átvenni tőle számomra nagy megtiszteltetés.

Roppant nehéz feladat lesz... Remélem, nem fogok csalódást okozni a közönségnek, és szeretett megboldogult kolléganőm értékes örökségét méltón fogom képviselni. Kollégáim nevében is... Nyugodjon békében!

EUGENIA IONESCU Te közönséges ringyó, hát úgy nézek én ki, mint aki békében nyugszik?

ELSŐ SZÍNÉSZNŐ Biztos vagyok benne, hogy valahonnan fentről minket figyel szelíd tekintetével.

MÁSODIK SZÍNÉSZNŐ (*átveszi a mikrofont*) Comme c'est curieux, comme c'est bizarre et quelle coincidence!² Eugenia tagadhatatlanul a román színház vagy talán az egyetemes színház, egyik legkiemelkedőbb egyénisége volt. Mindenki tudja, hogy az utóbbi szerepei valóságos igazgyöngyök voltak, amelyeket átvenni tőle számomra nagy megtiszteltetés. Roppant nehéz feladat lesz... Remélem, nem fogok csalódást okozni a közönségnek, és szeretett megboldogult kolléganőm értékes örökségét méltón fogom képviselni. Kollégáim nevében is... Nyugodjon békében! Biztos vagyok benne, hogy valahonnan fentről figyel minket szelíd tekintetével.

(*Míg a Második színésznő a monológot mondja, az Első színésznő is ugyanezeket a szavakat ismétli, előbb egyszerre mondják a szöveg egy részét, mint-ha egy előadói vagy szavalóverseny lenne, a vége felé a verseny annyira elfajul, hogy pofozkodni kezdenek.*)

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE (*félbeszakítja a verekedést, átveszi a mikrofont*) Ebben a színházban Eugenia asszony volt a legtehetségesebb, és senki nem fogja tudni őt helyettesíteni, a mi szívünkben semmiképpen. Minden bemutató után hozott nekünk piát...

EUGENIA IONESCU És előtte is.

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE És előtte is... mert megbízott bennünk.

EUGENIA IONESCU És csak finom dolgokat...

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE És csakis finom dolgokat! Mi, fiúk mind szerettük. Ezért nem aludt ki soha a fény a fontos monológok alatt, soha ki nem tört a cipője sarka, és soha nem esett a fejére egyetlen tréger. Tudják, az ilyesmi azért előfordul... Igazi úriasszony volt, a szó minden értelmében. Éljen sokáig Eugenia Ionescu!

SZÍNHÁZKRITIKUS (*majdnem erőszakosan veszi át a mikrofont*) Micsoda helyzet, micsoda helyzet! Eugenia Ionescu elíziumi mezőkre való távozásával...

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE Hogy hova távozott?

SZÍNHÁZKRITIKUS ...a színház egy személyiséggel, egy szent szörnyeteggel lett szegényebb. Mindenki számára nehéz pillanat a mostani. Én személy szerint hűséges útítársa voltam mindvégig. Mivel tudom ezt bizonyítani? Itt van ez a könyv, és benne a beszélgetéseink, a vele készített interjúk, beszámolók a turnékról, amelyeken elkísérhettem. Bizonyára sokan ismerik. Mármint a könyvet. Amit most itt tartok kezemben, az

² Részlet Eugen Ionesco *A kopsz énekesnő* c. darabjából.

a bővített kiadás. Luxuskiadvány. Még meleg, ma reggel jött ki a nyomdából. A szertartás után a színház előcsarnokában várom önöket a kötetdedikálásra. *Eugenia Ionescu – kultúránk kiváló személyisége* – 7,5 euró. Külön fejezetet szántam ragyogó pedagógiai munkásságának. Itt van velünk az ifjabb generáció egyik képviselője, átadom neki a szót, hogy beszéljen Eugenia Ionescu professzor asszonyról. *(A kulisszák irányába)* Gyerünk, fiatalember, ne szégyelld magad, nem eszlek meg. *(Bejön az Egyetemi hallgató.)*

EUGENIA IONESCU Honnan szedted ezt a jómadarat, kedvesem?

SZÍNHÁZKRITIKUS *(kinyitja a könyvet, és megmutatja az Egyetemi hallgatónak a felolvasandó részt)* Innentől eddig.

EGYETEMI HALLGATÓ Popescu asszony fantasztikus tanár volt. Kiváló pedagógus. Tőle tanultam meg, hogy a hagyományt, a nemzeti értékeket, valamint a klasszikus repertoárt szentül tisztelni kell.

(Az Egyetemi hallgató előveszi a gitárját, és elénekli Románia nemzeti himnuszának első szakaszát)

Ébredj fel, ó, román, ébredj halotti álmodból,

Melybe süllyesztettek barbár zsarnokok!

Most vagy soha, teremts magadnak eljövendő sorsot,

Melynek kegyetlen ellenséged is meghajolni fog!

(A nézőknek) Ez a mi nemzeti himnuszunk. Azt hiszem, illene felállnunk.

(Újabb szakaszt énekel)

Papok kereszttel az élen! Hisz a had keresztény,

A mottó a szabadság, a cél szent,

Inkább meghalunk csatában, teljes glóriában,

Mint hogy újból rabszolgák legyünk régi földünkön.

(Rock ritmusokban fejezi be az éneket, majd keresztet vet)

Isten legyen a mi segedelmünk!

(A nézőtéri előcsarnok irányából veszekedés hallatszik.)

PAP HANGJA Nem lehet, értse meg. Mert a magántemetők földje nincs megszentelve. És mi van akkor, ha az ilyen helyeken a papok elkezdenek piaci ár alatt temetni...

EUGENIA IONECU FIÁNAK HANGJA Akkor most mit csináljak anyámmal?

PAP HANGJA Meg kell értsél engem is valahogy, nekem azt mondták fentről, hogy ha beteszem a lábam egy magántemetőbe, egyszerűen kirúgnak.

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE *(a félig nyitott ajtón kiszól)* Hallatszik...

PAP HANGJA *(kintről)* Mi hallatszik?

A MŰSZAKI SZEMÉLYZET VEZETŐJE Behallatszik a terembe.

PAP (*a Fiúval együtt bejön a terembe*) Mélyen tisztelt közönség, kedves művészek, ezt nem lehet. (*A Fiúnak*) És mindezért maga a hibás!

EUGENIA IONESCU FIA Ha már másoknak adományozott 250 parkolóhelyet, akkor csak természetes, hogy engem is meg fog segíteni egyetlen egy parkolóhellyel, elvégre a fia vagyok. Legalább ennyit.

PAP (*megragadja a Fiút a gallérjánál fogva, és megrázza*) A 250 parkolóhely nem személyes érdekelttség, hanem a közösség javát szolgálja. Te tényleg nem látod a különbséget?!

EUGENIA IONESCU FIA (*reverendájától fogva földhöz vágja a Papot*) Nem. (*A levegő megfagy egy pillanatra, aztán mindenki megmozdul. A színésznők és a Színházkritikus a Paphoz sietnek, hogy felsegítsék és elrendezzék a reverendáját.*)

SZÍNHÁZKRITIKUS Milyen különbséget lássanak ezek, atyám? A mai fiatalok képesek az anyjukat is vásárba vinni. Csakhogy elfelejtik, hogy az anyjuk nem a saját tulajdonuk, hogy ő a miénk, az egész nemzeté.

EUGENIA IONESCU FIA Ha az egész nemzeté, akkor temesse el az egész nemzet.

SZÍNHÁZKRITIKUS Te anyaáruoló! (*A Fiú rögtön a színpadon terem, hogy összemehessen a Színházkritikussal.*)

MARIAN ELVTÁRS Elnézést, hogy megszakítom önöket.

EUGENIA IONESCU Marian elvtárs! Micsoda kellemes meglepetés!

PAP Ááá... Marian úr!

MARIAN ELVTÁRS Akaratom ellenére is hallottam mindent. A szegény megboldogult jó barátjaként megpróbálhatnék a fenti körökben közbenjárni...

EUGENIA IONESCU FIA Kicsoda maga?

SZÍNHÁZKRITIKUS (*a Fiúnak*) Bemutatkozott már: egy régi barát. Mindezek után még kérdőre is vonja?

EUGENIA IONESCU FIA (*a Színházkritikusnak*) Nem szégyelled magad, ideállítasz ezzel a szar könyvvel, és még te cseszegetsz engem?

(*Ismét neki akar menni a Színházkritikusnak.*)

EUGENIA IONESCU Kész. Állj! Mindenki pofa be, mert nagyon az agyamra mentetek. (*Marian elvtársat kivéve, mindenki mozdulatlan lesz. A nézőknek*) Ezt tényleg el kell mesélnem önöknek. Nem felejttem soha azt a napot, amikor Marian elvtárs virágot küldött nekem az öltözőmbe, aztán meghívott egy kávéra a Berlin vendéglőbe. Azt mondta...

MARIAN ELVTÁRS Maga elképesztő személyiség, nekünk ilyen emberekre van szükségünk, mint maga. Elfogadná az ajánlatot, hogy nekünk dolgozzon? Semmi mást nem kell tennie, mint a színésztársairól portrét rajzolni. Természetesen fedőnév alatt fog jelenteni. Van valami preferenciája, egy szerep esetleg, amihez nagyon ragaszkodik?

EUGENIA IONESCU Akkoriban fiatalabb voltam, mégis egy összetett szerepen dolgoztam... Arkagyina, megfelel?

MARIAN ELVTÁRS Arkagyina. Elég nehéz megjegyezni, de ha ehhez ragaszkodik, rendben van.

EUGENIA IONESCU Két év alatt több tíz színészportrét alkottam. „Forrásszemély jelenti: a két felvonás közötti szünetben D. C. elvtársnő, a nemzet művésze a romániai nélkülözésekről és nyomorról beszélt. Azt mondta, hogy *a mézsárszék előtt százával állnak sorban az emberek, hogy vaj, tojás, túró és sajt egyáltalán nem kapható. És amíg a nélkülözések láncsorozatban követik egymást, addig a párt legfelsőbb vezetője új rendeletet adott ki, hogy az arcképét minden iskolában, gyárban és üzemben színes fényképre cseréljék. El tudjátok képzelni, hány milliót fognak ezekre a színes fényképekre költeni?* A beszélgetésben részt vett a teljes szereposztás, valamint a Műszaki személyzet vezetője. Amíg meg nem szólaltam, senki a jelenlevők közül nem foglalt állást az elhangzottak ellen. Forrásszemély Arkagyina.” A forradalom után is kapcsolatban maradtunk Mariannal... Marian elvtárssal. Az első behálózást ugyanúgy nem lehet elfelejteni, mint az első szerelmet.

MARIAN ELVTÁRS (*amíg a többiek kilépnek a kimerevített képből, addig ő telefonozik*) Halló, én vagyok, a segítségedre lenne szükségem... Már tudjátok... azt a kurva szekuritátés anyákat! Értem, értem, de mégiscsak a kultúránk egyik kiemelkedő személyiségről van szó, nem hagyhatjuk lógni holmi városszéli kerítésen... Akkor, hogy legyen? Igen, ez a kapitalizmus. Jó, akkor megelőlegezem én az összeget. (*A Fiúnak*) Kapsz tőlem húszszret. Kp. Számla nélkül.

EUGENIA IONESCU FIA Rendben. (*Elveszi a pénzt*) Kösz.

MARIAN ELVTÁRS (*Eugenia fülébe súg*) Írjál majd! Minden érdekel, ami odaát történik. Minden beszélgetés.

EUGENIA IONESCU Arkagyina fedőnév alatt jelentsek?

MARIAN ELVTÁRS Természetesen.

PAP Minden jó, ha a vége jó. Kedves művészek, mélyen tisztelt közönség, találkozunk mindannyian holnap reggel a Bellu temetőben. A Művészek sétányán. És ne feledjék adójuk két százalékát a Nemzet Megvál-

tása Katedrális felépítésére adományozni, hisz a katedrális nemzeti büszkeségünk és európaiságunk szimbóluma. *(Mielőtt kimenne, kezét ráz a Fűvel)* Gratulálok!

ÖTÖDIK JELENET

LÁNYTESTVÉR 150 euró jó lesz?

SÓGORNÓ 150 euró?!

TAXISOFŐR 450 euróért vettük...

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Ez van a háztartási gépekkel. Egy év után már féláron sem lehet eladni őket.

TAXISOFŐR Ti mennyit tudnátok érte adni?

LÁNYTESTVÉR Nem kell ezért megharagudni.

TAXISOFŐR Nem haragszom. Csak nagyon fáradt vagyok.

ÉDESANYA Három éjszakája nem alszik, szegény...

LÁNYTESTVÉR Szerintem nem okés, hogy úgy vezetsz ebben a városban, hogy három éjszakája nem alszol. Anya, most komolyan, te miért engedted így el?

TAXISOFŐR És ha itthon ülök, ki fizet nekem szerinted?

LÁNYTESTVÉR A feleséged tudja, hogy így vezetsz?

SÓGOR Tudd meg, hogy Ioana sem alszik hónapok óta.

LÁNYTESTVÉR Csakhogy ő nem vezet taxit.

SÓGOR Nincs most időnk ilyesmikre. Egy család vagyunk, és segítenünk kell egymáson. Bár mi nem állunk most valami fényesen anyagilag.

SÓGORNÓ Kifejezetten rosszul állunk.

ÉDESANYA Ki az, aki egyáltalán jól áll ma anyagilag?

SÓGORNÓ Maguknak, nyugdíjasoknak legalább van havi nyugdíjuk, ha törlik, ha szakad.

ÉDESANYA Milyen nyugdíj? A közköltségre sem elég.

SÓGORNÓ Mi dolgozunk, és nekünk is csak a közköltségre futja. Mondtam is, minek jövünk ide, ha úgyszólván pénzünk?

SÓGOR Mert a húgom, és ha ilyen nagy bajban van, akkor muszáj segíteni neki...

SÓGORNÓ És ha nincs miből? Nézz csak magadra, már négy hónapja keresel munkahelyet... neked segít valaki?

SÓGOR *(a Lányttestvér férjének)* Nálátok nincs szükség új munkaerőre?

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Holnap menesztenem kell még tíz embert. Borzasztó! Hogy válasszak, fej vagy írás? Két éjszakája nem jön álom a szememre.

SÓGOR Elképzelem, hogy tudnak aludni azok, akiket kirúgtál.

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Azt hiszed, nekem könnyű?

SÓGOR Azt hiszem, nekik azért nehezebb.

SÓGORNÓ Nem kell ezeket megsiratni. Ezeknek a magánszektorban több ezer eurós fizetésük volt. És ha nem tettek félre semmit akkor, amikor jól ment nekik, hát akkor hülyék. Nálunk az állami szektorban tényleg nehéz. Mit tudsz félretenni ebből a nyomorúságos tanári fizetésből?

LÁNYTESTVÉR A tanügyben valóban kicsik a fizetések. De te magánórákat is adsz... és azok után nem fizetsz adót...

SÓGORNÓ Az én magánóráimat össze sem lehet hasonlítani a ti hálapénzeitekkel ott a kórházban...

LÁNYTESTVÉR Én nem fogadok el hálapénzt. Ki mondta neked, hogy hálapénzt fogadtam el?

SÓGORNÓ Nem rólad beszélek, hanem úgy, általában. *(A Taxisofőrnek)* Te mondtad, hogy annyi hálapénzt adtatok már, hogy ráment a gatyátok is.

TAXISOFŐR Adtunk és adunk... nincs más választásunk.

SÓGORNÓ *(a Lánytestvérenek)* Persze megértem. Nektek, orvosoknak rosszul megy sorotok. Mint nekünk, tanároknak. Én nem ítélem el az orvosokat, hogy hálapénzt kérnek. Én is kérnék. Persze, nálatok más a helyzet. Matei a magánszektorban van, jól keres. Neked nincs szükség hálapénzre.

LÁNYTESTVÉR Ez hozzáállás kérdése. Soha nem tudnék hálapénzt elfogadni. És tudd meg, hogy nekünk is van bankkölcsönünk, és nálunk is levágták a fizetéseket...

LÁNYTESTVÉR FÉRJE És nincs kizárva, hogy engem is meneszteni fognak... Sőt, elég valószínű...

LÁNYTESTVÉR Tessék?

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Csak azt mondom, hogy megvan a lehetősége. Mind-egy, miért is beszélünk erről? Ezeknek az embereknek segítségre van szükségük, most azonnal. *(A Taxisofőrnek)* Ha már nem tudunk kölcsönadni nektek, legalább segítsünk így... mindenki, amennyit tud.

TAXISOFŐR Tudom, hogy senkinek nem könnyű. De ha már eldöntöttük, hogy eladunk mindent, gondoltuk, szóljunk nektek is.

SÓGORNÓ Jobb is, hogy a családban marad. Nézd, én 65 eurót tudok adni a tévéért.

LÁNYTESTVÉR 70.
SÓGORNÓ 75.
LÁNYTESTVÉR 80.
SÓGORNÓ 85.
TAXISOFÓR Az újságban is fel kellene adni egy hirdetést...
ÉDESANYA Erre már nincs idő, az orvos azt mondja, minden nap számít.
TAXISOFÓR Rendben, 80 euró.
SÓGORNÓ De mi 85-öt ajánlottunk.
TAXISOFÓR Jó, 85.
LÁNYTESTVÉR 90.
SÓGORNÓ 95.
LÁNYTESTVÉR 110.
SÓGORNÓ 120.
LÁNYTESTVÉR 130.
SÓGORNÓ 150.
LÁNYTESTVÉR Használjátok egészséggel!
SÓGORNÓ Hát igen, ha egészség nincsen, akkor...
LÁNYTESTVÉR FÉRJE Mondtad, hogy a bútort is el akarjátok adni.
LÁNYTESTVÉR A bútorokkal kicsit nehezebb.
TAXISOFÓR A szomszédok felajánlották, hogy megveszik a konyhabútort...
Hallották, hogy bajban vagyunk. Azt mondták, megveszik az eredeti áron.
LÁNYTESTVÉR Komolyan?
TAXISOFÓR Mi is hat hónapja vettük...
LÁNYTESTVÉR Fiatalok?
TAXISOFÓR Olyan egyidősök vagyunk.
SÓGOR És a lakás az övék?
TAXISOFÓR Igen. Megvették. A szülők is besegítettek.
LÁNYTESTVÉR Egyesek milyen szerencsések! Minket a szüleink tanácscsal segítettek. *(Az Édesanyának)* És a tanácsaik sem voltak a legjobbak.
ÉDESANYA Miből tudtunk volna segíteni? Azt hiszed, nem szerettünk volna? Iskoláztattunk, ez neked nem segítség?
(Szünet)
TAXISOFÓR *(a színész)* Ez a replika nem is volt itt.
ÉDESANYA *(a színésznő)* Nem volt itt, de úgy tűnt, hogy jól találta. Helyzetben volt.
LÁNYTESTVÉR *(a színésznő)* Egyáltalán nem talál. Itt az Édesanya lehajtja a fejét, mintha szégyenlené magát. Ez a szituáció.

ÉDESANYA *(a színésznő)* Azt hiszem, még el tudok játszani egy szituációt.

SÓGORNÓ *(a színésznő)* Minden tiszteletem, de most akkor szabályszerűen játszunk, vagy kinek hogy szottyán kedve? *(Táskájából kivesszi a példányt, és hangosan olvassa)* Egyesek milyen szerencsések! Minket a szüleink tanáccsal segítettek. És a tanácsok sem voltak a legjobbak. És erre én azt mondom...

ÉDESANYA *(a színésznő)* Foglalkozzál te csak a saját szerepeddel!

SÓGORNÓ *(a színésznő)* Nem, nem ezt mondom...

ÉDESANYA *(a színésznő a Sógort játszó színésznek)* Te, úgy tudom, iszol, és négy hónapja minden este el vagy ázva.

SÓGOR *(a színész)* Ezt most a szereplő mondja, vagy...

ÉDESANYA *(a színésznő)* Tudom, zavaró lehet ez az italdolog. De ez most szerepből volt. Ti, fiatalok csak szórakozni tudtok: szórakozás, szórakozás és megint csak szórakozás. És még ti ítéltetek fölöttünk, akik végigdolgoztuk egy életet... Szégyen! Szégyelljétek magatokat, szégyen, szégyen!

SÓGORNÓ *(a színésznő)* Elmondhatom a replikámat?

ÉDESANYA *(a színésznő)* Te csak hallgass! Visszajöttél gyermeknevelésről, hogy megint elmenjél gyesre. És mindezt az állam pénzén.

SÓGORNÓ *(aki hét hónapos terhes nőt játszik)* Ezt most a karakteremre érti, vagy rám?

ÉDESANYA *(a színésznő)* Mindkettőre!

SÓGORNÓ *(a színésznő)* Hogy lehet ilyet mondani?!

ÉDESANYA *(a színésznő)* Az én időmben szülés után rögtön mentél vissza a gyárba vagy a színpadra, vagy ahol dolgoztál... Nem ült senki otthon az állam pénzén.

SÓGORNÓ *(a színésznő)* Tessék csak hagyni, mert az a gyereknevelési segély, amit az állam ad, nem sok mindenre elég...

ÉDESANYA *(a színésznő)* Annyi, amennyi, de az én időmben nem volt Ikea-bútor meg effélék...

SÓGOR *(a színész)* Mert akkoriban még nem létezett Ikea.

ÉDESANYA *(a színésznő)* Jó, hogy ezeknek van mit eladni. A fiataloknak, a szereplőknek. Ne sajnáljuk már őket ennyire.

LÁNYTESTVÉR FÉRJE *(a színész)* Ki sajnálja őket, asszonyom?

ÉDESANYA *(a színésznő)* Minden replika a tietek, én meg csak annyit mondok, hogy szegények, nem így van?

LÁNYTESTVÉR *(a színésznő)* Szóval ez a baj, a replikák...

A SZÍNÉSZ, AKI A PROVIDENTES HÁZALÓ ÜGYNÖKÖT FOGJA JÁTSZANI Asszonyom, engem sem vet fel a sok replika, mégsem csinállok cirkuszt belőle.

ÉDESANYA *(a színésznő)* Én a generációm szempontjait képviselem, a generációt, aki végiggürölte az életet, és úgymint szar nyugdíjakat fogunk kapni...

TAXISOFŐR *(a színész)* Akkor fejezze be a mondanivalóját és... folytathatjuk?

ÉDESANYA *(a színésznő)* Most mondtam el. Remélem, nem felejtettem ki semmit. Igen: Szégyen! Szégyelljétek magatokat!

LÁNYTESTVÉR *(a színésznő)* Belenézhetek?

ÉDESANYA *(a színésznő)* Csak tessék.

LÁNYTESTVÉR *(a színésznő)* Tehát, a kis valóság-intermezzónk után a megszakítás előtti replikától kell újravenni a szöveget. Az én karakterem azt mondja: Egyesek milyen szerencsések! Minket a szüleink tanácssal segítettek. És a tanácsok sem voltak a legjobbak.

SÓGORNÓ Mikor ilyen jól szituált párokat látok, mint ezek a szomszédok, felforr az agyvizem... Mindenesetre nem kéne minden jöttment idegent beengedjete a házba...

SÓGOR A kanapét is eladjátok?

SÓGORNÓ Ez kell neked most, kanapé? Hogy ott döglődjél egész nap sörrel a kezdedben a focimeccs előtt.

SÓGOR Én rád gondoltam, hogy hátha kellene neked is valami kényelmesebb...

SÓGORNÓ Egyetlen kikötésem volt, mikor elhatároztuk, hogy ide jövünk: olyasmit vásárolunk, amire ténylegesen szükségünk van. Pontosabban: olyan dolgokat *vásárolok*, amire szükségünk van. Mert neked egy budi-fedőre sincs pénzed.

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Drágám, nekünk nem kellene egy kanapé?

LÁNYTESTVÉR Én inkább valami bőrt szeretnék...

LÁNYTESTVÉR FÉRJE A bőr nem jó, nyáron izzadsz rajta, télen meg fázol...

LÁNYTESTVÉR *(a Taxisofőrnek)* 250 euró megfelel?

TAXISOFŐR Meg.

(A Lánytestvér férje odaadja a pénztárcát a Lánytestvérnek, aki felfedezi, hogy kevesebb pénz van benne, mint 250 euró.)

LÁNYTESTVÉR *(a Taxisofőrnek)* Adok most 150 eurót, és a többi százat majd fizetéskor.

TAXISOFŐR Két nap múlva kell vigyem a pénzt a kórházba.

LÁNYTESTVÉR *(a Férjnek)* Neked mikor utalják a fizetést?

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Két nap... alatt megszerzem a száz eurót.
LÁNYTESTVÉR Istenem, nagyon sajnálom... ha lenne rá lehetőségünk...
TAXISOFŐR Rendben van. Tudom, hogy nektek sincs miből.
LÁNYTESTVÉR Tegnap több imát is elmondtam a templomban. A kislány egészségéért. Talán nem ártana, ha Ioana is elmenne, ennek a kolostornak nagyon jó sztárece van...
TAXISOFŐR Ioana egész nap a kórházban van, nem hagyhatja egyedül Mariát.
SÓGORNŐ Arra gondoltam... persze, lehet, hogy nem akarjátok, de... hamarosan szükségünk lesz egy babakocsira...
TAXISOFŐR A babakocsit nem adjuk el, még szükségünk van rá... vagyis remélem, hogy még szükségünk lesz... *(Rövid szünet)* 135 euró.
SÓGORNŐ 90 euró.
TAXISOFŐR 135-ért vettük, ennyiért adjuk.
SÓGORNŐ 90 euró. Többet egyszerűen nincs miből adjak.
SÓGOR Hozzáteszek én még 45-öt, és megvesszük.
SÓGORNŐ Miből teszed hozzá, a munkanélküli segélyedből, amit már elittál?
SÓGOR A munkanélküli segélyből, amit jövő hónapban kapok. Akkor tudom odaadni.
SÓGORNŐ Nagyon kedves tőled, hogy az én pénzemen jótékonykodsz.
SÓGOR A húgom, és szeretnék valahogy segíteni rajta... Rendben, négy hónapja a te pénzeden élünk, de ez most nehéz időszak, megérthetnéd, vagy legalább megpróbálhatnád... Nem lehet így élni... Nekünk gyerekeink lesz... Én nem bírom, én egyszerűen nem bírom tovább... minden nap reggeltől estig falhoz szorítva. Nem bírom... ezt én nem bírom tovább. Ne haragudjatok!
HÁZALÓ ÜGYNÖK Jó reggelt!
TAXISOFŐR Szia, Cristi!
HÁZALÓ ÜGYNÖK Vendégeid vannak?
TAXISOFŐR Igen.
HÁZALÓ ÜGYNÖK Ilyen korán?
TAXISOFŐR Sürgős?
LÁNYTESTVÉR Mi van veled, Cristi? Nagyon rég nem láttalak.
HÁZALÓ ÜGYNÖK Cristian Iulian Dobrescu. Házaló ügynök. Itt a névjegykártyám.
ÉDESANYA Cristi, ha kölcsönkérni jöttél, nagyon rosszul időzítettél.
HÁZALÓ ÜGYNÖK Hogy kérnék én kölcsön?

ÉDESANYA Ahogy máskor is tetted.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Nem, asszonyom. Ma pénzt hoztam. Hívott minket, és én itt vagyok.

ÉDESANYA Ki hívott téged?

TAXISOFÓR Én hívtam.

ÉDESANYA Kit hívtál?

HÁZALÓ ÜGYNÖK *(egy szuszra mondja el a mesét, de belenézhet időnként a reklámanyagba, amit a kezében tartogat)* Brit háttérű vállalatunk vezető szerepet tölt be a nemzetközi piacon a lakossági hitelek otthoni szolgáltatásában. Fedezet nélküli kölcsönöket ajánlunk, nincsenek rejtett és extra költségek. Mindezt bürokrácia mentesen. A kamat nem változik. Otthoni szolgáltatásunk segítségével két napon belül kézhez kapja a kölcsönt saját otthonában. A törlesztési összegeket ugyancsak otthona kényelmében fizetheti ki. Munkatársunk heti rendszerességgel keresi fel önt az otthonában. Ezek a látogatások lehetővé teszik számunkra, hogy felmérjük minden háztartás egyedi helyzetét, hogy azonnal tudjunk cselekedni, akár újabb kölcsönt felajánlani, akár a törlesztések átütemezését. Itt van egy információs csomag a vállalatunkról. Itt van a szerződés. Itt pedig a pénz.

ÉDESANYA És a részlet... az mennyi?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Itt írja a szerződésben.

TAXISOFÓR Anya, megbeszéltem már telefonon a bankkal... a vállalattal.

SÓGORNÓ Láttam a tévében egy reklámot erről a cégről...

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Ez olyan...

HÁZALÓ ÜGYNÖK Vállalatunk a lehető leg...

LÁNYTESTVÉR FÉRJE *(az Ügynökkel egy időben beszél)* Uzsorás cég.

HÁZALÓ ÜGYNÖK *(befejezi a mondatot)* törvényesebb!

LÁNYTESTVÉR *(a Taxisofórnek)* Te tényleg fel akarod venni ezt a kölcsönt?

ÉDESANYA Miért ne... mi a gond?

LÁNYTESTVÉR Anya, már nyakig benne vannak az adósságban... Én a helyetekben...

TAXISOFÓR Nem vagy a helyünkben.

ÉDESANYA *(az Ügynöknek)* Mi rég ismerjük egymást... Cristi, ugye nem mártanál be minket valami mocskos üzletbe...

HÁZALÓ ÜGYNÖK Jaj, hát mi rég ismerjük egymást, asszonyom... Brit háttérű vállalatunk vezető szerepet tölt be a nemzetközi piacon a lakossági hitelek otthoni szolgáltatásában.

ÉDESANYA Micsoda véletlen... hogy pont téged küldtek ki hozzánk, te Cristi.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Ez nem véletlen, asszonyom. A vállalat azokat a munkatársakat küldi ki, akik az igénylő körzetében laknak. Én minden héten el fogok jönni önökhöz, hogy behajtsam a tartozást. Önöknek semmi más dolguk nincs, mint hogy itthon legyenek, és adják ide a pénzt. Jövő szombaton ugyanebben az időben jelentkezem. Megihatunk egy kávét is...

LÁNYTESTVÉR És mióta dolgozol ennek a cégnek?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Két napja. Ez lesz az első szerződéselem.

SÓGOR És jól fizetnek?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Ez attól függ, mennyit dolgozol, és milyen hatékonyan végzed a munkádat.

SÓGOR És kell felsőfokú végzettség?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Be kell csengetni az emberekhez, ehhez nem kellenek egyetemi tanulmányok. Hamar kiképeznek.

SÓGOR És mit kell megtanulni?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Mindenféle *meggyőződési* technikát. Vagyis, hogy adják oda neked minden héten a tartozást. Mert vannak, akik rosszul fizetnek. Önöknél ez természetesen nem fog előfordulni... de tudják, milyenek az emberek.

SÓGOR És alkalmaznak még új embereket?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Persze, az üzlet nagyon jól megy, főként ezekben a mostani időkben...

SÓGOR Engem is érdekelne...

HÁZALÓ ÜGYNÖK Hívd fel őket, minden nap vesznek fel új embereket.

SÓGOR Még ma felhívom őket, hátha holnaptól felvesznek.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Mennyibe került a tévé?

SÓGORNŐ 150 euró.

HÁZALÓ ÜGYNÖK (*a Taxisoförtől kérdezi*) Ilyen olcsó? És a kanapé?

LÁNYTESTVÉR 250.

HÁZALÓ ÜGYNÖK (*a Taxisoförtől kérdezi*) Másodkézen vettétek?

TAXISOFÖR Másodkézen adjuk. Érdekelne valami?

HÁZALÓ ÜGYNÖK Engem nem... És mindent el akartok adni?

TAXISOFÖR Mindent.

HÁZALÓ ÜGYNÖK A lakást is?

ÉDESANYA Reméljük, hogy nem kerülünk ilyen helyzetbe.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Hát, az elég kellemetlen volna... Régi jó szomszédok vagyunk... Nagyon sajnálnám ha... már nem lennénk.

TAXISOFŐR Nekem tényleg mennem kell.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Boldogultok a cipekedéssel? Segítek.

ÉDESANYA Hagyd csak, Cristi, te munkaidőben vagy.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Elvégre szomszédok vagyunk. Ha a közelállók nem segítenek, ki segítsen?

LÁNYTESTVÉR Megoldódik minden. Benevet a szerencse a ti házatokba is.

SÓGORNÓ Úgy mondják: rámosolyog a szerencse a ti házatokra is.

SÓGOR Elvonulnak a sötét felhők, és rátok mosolyog a szerencse csillaga.

LÁNYTESTVÉR FÉRJE Eső után... napsütés.

HÁZALÓ ÜGYNÖK Ahová nem süt be a nap, oda az orvos fog bekopogni.

(Mindenkire kimegy, a Taxisofőr egyedül marad a színen.)

TAXISOFŐR 8.45. Öt perce jöttem ki, és már van egy fuvarom. Ki kell vinnem a reptérre valakit. Ez annyi, mint három fuvar. Szerencsém van. Ma tényleg szerencsém lesz. Összegyűjtöm azt a pénzt, túléljük, jól leszünk, rendben leszünk. „257, mennyi idő alatt érsz oda?” „Egy jelzőlámpánál állok a Nép Háza³ mellett. Mondd meg a csajnak, hogy hét perc és ott vagyok. Remélem, nem zárták le azt az utcát a tömbházak között. De kibogozom én valahogy.” Szerencsém van ezzel a hóval, több kliensem lesz ma. Ki akarja ilyen időben tönkretenni az autóját? Ha nem sütne így a nap, még jobb lenne.

Egy buzi sétál a Central Parkban. A tó mellett meglát egy aranyhalat, megfogja és visszadobja a vízbe. „Richard, hé, Richard, hova mész? Én vagyok az aranyhal, te lúzer. Mert megmentetted az életemet, teljesítem három kívánságodat. Igazából csak egyet, mert buzi vagy.” „Hát, szeretnék egy... egy Gucci napszemüveget.” „Te hülye buzi, megy tönkre az egész világ, és te csak egy Gucci napszemüveget kérsz?!” Richard gondolkodik, majd azt mondja „Ok, then... Gucci for everybody!”

Jó vicc, mi? Az az igazság, hogy nekem is kellene egy napszemüveg, na jó, nem muszáj Gucci legyen, de... Mi a francért állunk itt ennyit? A mentőautót sem engedik átmenni. Úgy üvölt ez a sziréna, hogy mindjárt szétrobban az agyam. Hát persze. Hivatalos konvoj. Ezek le se szarják. A diszpécser szól, hogy telefonált a kliens, hogy mi történik, hogy miért nem értem még oda. Megkérem a diszpécsert, kérdezze meg a csajt, tud-e még várni öt percet. Mit csináljak, nem repülhetek át az út-

³ Casa Poporului, Bukarest

kereszteződésen. Megkérdezek egy rendőrt, meddig kell még itt rostokolni. A rendőr megvonja a vállát. A diszpécser visszaszól. A kliens megvár. Jaj de jó! A diszpécser megkérdezi, hogy van Maria. Hogy legyen, holnapután műtik. Vagyis akkor műtik, ha megszerzem rá a pénzt. A diszpécser azt mondja, biztos meglesz. Tudom is én? Még az összeg felét is alig kapartuk össze. Hova a бүдös francba mennek ezek szombaton reggel? „Hova menjenek, 257-es, sízni mennek. Ragyog a nap, sziporkázik a hó. Csak mi ülünk itt nyakig munkában.”

A kliens ismét telefonál. Maria hároméves. Nagyon okos kislány. Nem tudom, mire ütött. Talán a húgomra. Ioana se, én se nagyon szerettünk iskolába járni. Vagyis szerettünk éppenséggel, csak amikor 18 évesen jön a gyerek... nehezebb egyetemre menni. Ioana legalább elmehetett volna, rá kellett volna kényszerítenem, hogy egyetemet végezzen. „257-es, sajnálom, a kliens más taxit hívott.” Hát persze, nem fogja miattam lekésni a repülőt. Vajon hova utazik? Hova megy ez a sok repülő? Hova mehetsz... hova lehet innen elmenni?

Szemembe süt a nap. Égeti a retinámat. Nem kapok levegőt. Szeretnék mondani valamit ennek a lánynak, a diszpécsernek. Szeretném megköszönni. Amióta megtudta, hogy bajban vagyunk, a legjobb rendelkezést folyton nekem adja. De nem tudom kinyitni a számat. Elhalad előttem a hivatalos konvoj. Sötétített ablakos autók. Napszemüveg-ablakos autók. Gucci Originals. Körülöttem minden autó megindul, nagy sebességgel, neki az útkereszteződésnek. Én maradok.

Maria, nem valószínű, hogy látjuk még egymást. Képtelen vagyok elmozdulni innen. A hóban nem találtam aranyhalat. Ebben a városban nincs aranyhal. A sofőrök rám dudálnak. Káromkodnak. A közepső ujjukat mutogatják. Egy nagydarab fickó megállt az ablakom előtt, és elkezd ütni. Lábbal rúgja az ajtót. Kivehetném azt a botot az ajtó mellől. Szétverhetném az agyát. Megtehetném... „Basszam azt a kurva anyádat!” Ezt most ő mondja, vagy én?! Ki a faszom mondja ezt? A rendőr is integet nekem. „257-es, hívtak a rendőrségről, valami baj van? 257-es, miért állsz az útkereszteződésben?”

Itt ragadtam. Itt maradok. Szemembe süt a nap.

2013. május